

Міністерство освіти і науки України
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 5 від 23 березня 2020 р.

Голова Приймальної комісії

О.Г. Самойленко

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
(ДОДАТКОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ)**

з німецької мови

Освітньо-професійний рівень: магістр

Спеціальність: 035.04 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

На основі: освітнього ступеня бакалавр, магістр,
освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст

денна та заочна форми навчання

РОЗГЛЯНУТО та ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради

факультету іноземних мов

Протокол № 7 від 19 лютого 2020 р.

Голова Вченої ради

 /Тезікова С.В./

Ніжин 2020

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового іспиту (додаткове випробування) з німецької мови призначена для осіб, які здобули вищу освіту за іншими спеціальностями та вступають до магістратури Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (НДУ) за спеціальністю 035.04 Філологія. Германські мови і літератури (переклад включно), перша – німецька на денну та заочну форми навчання на основі освітньо-професійних рівнів бакалавр, магістр, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст.

Фаховий іспит (додаткове випробування) передбачає перевірку теоретичних знань із філології у відповідності з навчальною програмою дисципліни «Теорії основної іноземної мови» для першого (бакалаврського) рівня.

Програму фахового іспиту (додаткове випробування) з німецької мови складено у відповідності до типових програм Міністерства освіти і науки України та робочих програм кафедри німецької мови НДУ і структуровано таким чином:

Пояснювальна записка
Критерії оцінювання
Зміст програми
Зразок завдань
Література

Структура фахового іспиту (додаткове випробування) з німецької мови

Вступникам пропонується висвітлити (рідною або німецькою мовою) одне із питань, що оцінюється за шкалою 100–200 балів. Перелік питань наведено перед зразком завдання.

Загальна кількість балів – 200. Оцінюється ступінь повноти визначень, наведення класифікації, наявність прикладів, загальна грамотність викладу.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ (ДОДАТКОВЕ ВИПРОБУВАННЯ) З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

180 - 200 балів виставляється, якщо вступник дотримується таких вимог:

- ступінь повноти визначення відповідного фонетичного, граматичного, лексикологічного, стилістичного, історичного терміну, категорії;
- наведення класифікації;
- наявність прикладів;
- загальна грамотність викладу питання.

Допускається до 4-х незначних помилок лексичного, граматичного або стилістичного характеру.

178 - 150 балів виставляється, якщо здобувач не в повному обсязі дотримався однієї вимоги до завдання, напр., неточно навів класифікації відповідного фонетичного, граматичного, лексикологічного, стилістичного, історичного явища або допустив незначні огріхи в ступені повноти визначення

відповідного терміну та дещо порушив загальну грамотність викладу питання.

У письмовій відповіді здобувача допускається до 6 лексичних, граматичних або стилістичних помилок якщо висвітлення питання відбувається німецькою мовою.

148 – 120 балів виставляється, якщо здобувач повністю не виконав дві-три вимоги до завдання.

У письмовій відповіді здобувача допускається до 10 лексичних, граматичних або стилістичних помилок, якщо вони не утруднюють розуміння написаного.

118 - 100 балів виставляється за невиконання чотирьох вимог: відсутності визначення терміну, відсутності класифікації, відсутності прикладів, загальна грамотність викладу.

У письмовій відповіді здобувача наявні більше 11 помилок лексичного, граматичного або стилістичного характеру.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Теорії основної іноземної мови

Модуль 1. Слово. Семантика. Словотвір.

Структура мови та словникового складу. Вступ до лінгвістичної теорії. Загальні характеристики словникового складу німецької мови. Семантичні процеси у словниковому складі німецької мови. Словники як найпростіший спосіб класифікації слів. Структура слова і сталих сполук. Словотвір у сучасній німецькій мові. Сталі сполуки. Слово в аспекті морфології. Морфемна будова слова. Традиційні частини мови. Функціональні частини мови.

Модуль 2. Словосполучення. Речення. Дискурс.

Словосполучення в синтаксичній системі німецької мови. Словосполучення: класифікація та структура. Речення. Визначення речення. Структура простого речення. Предикативний центр і додаток. Означення та прикладка. Складне речення. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення. Номінативні підрядні речення. Реляційні підрядні речення. Адвербіальні підрядні речення. Складносурядне речення з підрядними. Дискурс: визначення та структура. Підходи до визначення дискурсу. Підходи до структурування дискурсу: лінгвістичні (когезія й когерентність), комунікативні (дискурсивні маркери), екстралінгвальні (стратегії й тактики). Різновиди діалогічного дискурсу. Основні характеристики медійного дискурсу. Типологія медійного дискурсу. Потреби людини і структурування масової аудиторії. Структура заголовків. Структура текстів новин. Нові медіа.

Модуль 3. Стилїстика. Основні поняття стилїстики (Стилїстика як наука. Предмет і завдання стилїстики. Основні поняття стилїстики. Функціональні стилї сучасної німецької мови.) Виразальні засоби стилїстики (Стилїстичні елементи фонетичного рівня мови. Графічна засоби стилїстики. Словниковий

склад сучасної німецької мови в аспекті стилістики. Стилiстичні виражальні засоби граматики. Стилiстичні фігури додавання та елімінації. Пролепсис, здивування, анаколүф, парантеза, прикладка.) Тропи. Тропи. Фігури заміщення (гіпербола, літота, порівняння, метафора, символ, алегорія, метонімія, антономазія), їх стилістична виразність. Тропи, що базуються на описі (емфаза, перифраза). Порівняння. Метафора та її різновиди: персоніфікація, алегорія, символ, синестезія. Метонімія та її види: синекдоха та бахуврихи. Перифрази: літота, евфемізми, гіпербола, іронія. Епітети. Засоби вираження гумору та сатири: Каламбур, оксюморон.

Модуль 4. Історія мови. Історія мови як лінгвістична дисципліна. Основні етапи розвитку німецької мови.. Становлення німецької мови. Давні германці і становлення німецької мови. Форми існування німецької мови. Періодизація німецької мови. Розвиток німецької мови у різні періоди. Мова у давньоверхньонімецькій період. Мова у середньовіжньонімецькій період. Мова у ранньовіжньонімецькій період. Становлення сучасної німецької мови.

Модуль 5. Фонологія. Просодичні компоненти (фразовий наголос, динаміка, темп, тембр голосу, паузи, ритм). Словесний наголос. Типи наголосу. Типовий наголос німецької мови. Типові кореляти наголосу. Морфологічні правила наголосу. Наголос у простих та складних словах. Функції наголосу. Фразовий наголос. Інтонація. Поняття «Інтонація». Компоненти інтонації (фразовий наголос, мелодика речення, забарвлення тембру голосу). Функції інтонації. Просодичний рівень (динаміка, темп мовлення, тембр голосу, паузи, ритм). Види мелодики речення. Мелодика завершеності. Мелодика незавершеності. Питальна мелодика. Ситуативні варіанти нормативної вимови. Відповідність стилю.

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВИЙ ІСПИТ (ДОДАТКОВЕ ВИПРОБУВАННЯ) З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

1. Kategorie der Wortart.
2. Die morphologische Gliederung des Wortes.
3. Die Zusammensetzung.
4. Die Synonymie. Die Antonymie.
5. Der Satz, seine Merkmale und sein Unterschied vom Wort und von der Wortverbindung.
6. Der Wortakzent.
7. Wesen und Funktionen der Intonation.
8. Die Wortbedeutung, ihre Struktur und Typen.
9. Syntaktische Beziehungen.
10. Das Prädikat und seine Typen.
11. Die stilistische Differenzierung des Wortschatzes der deutschen Sprache.
12. Grammatische Elemente aus stilistischer Sicht.
13. Stilfiguren/Tropen.
14. Die funktionale Stiltypologie.

ЗРАЗОК ЗАВДАНЬ

Ніжинський державний університет
імені Миколи Гоголя

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор НДУ ім. М.Гоголя

_____ доц. **Самойленко О.Г.**

«_____»

2020 р.

ЗАВДАННЯ

для проведення фахового іспиту (додаткове випробування)

з німецької мови

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 035.04 Філологія. Германські мови і літератури (переклад
включно), перша – німецька

Освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр»

Денна та заочна форми навчання

В а р і а н т 1

Висвітліть (рідною або німецькою мовою) таке питання:

*Стилістична диференціація словникового складу німецької мови / Die stilistische
Differenzierung des Wortschatzes der deutschen Sprache*

ЛІТЕРАТУРА

1. Абрамов Б. А. Теоретическая грамматика немецкого языка : [уч. пособие для студ. высш. учебн. завед.] / Борис Александрович Абрамов. – М. : ВЛАДОС, 2004.
2. Блажко М.І. Стилїстика німецької мови : навч. посіб. / М.І. Блажко. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 89 с.
3. Зиндер Л. Р. Теоретический курс фонетики современного немецкого языка. – Москва: Издательский центр «Академия», 2003. – 157 с.
4. Левицький В. В. Історія німецької мови. Посібник для студентів ВНЗ / Віктор Васильович Левицький, Гайнц-Дітер Поль. – Вінниця : Нова книга, 2010. – 256 с.
5. Максимчук Б. В., Петрашук Н.Є. Історія німецької мови: практичний курс. – Львів: ЛНУ, 2003.
6. Положення про організацію освітнього процесу в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя [Електронний ресурс] URL http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/onp2018.pdf (дата звернення: 08.02.2020)
7. Ролік А. В. Лексикологія німецької мови. Методичні рекомендації до семінарських занять. – Ніжин: Видавництво НДПУ ім. М.Гоголя, 2003.
8. Ролік А.В. Теоретична грамати́ка сучасної німецької мови: посібник для студентів 4 курсу факультету іноземних мов / А.В. Ролік. – Ніжин: НДПУ, 2005. – 156 с.
9. Стеріополо О.І. Теоретичні засади фонетики німецької мови. – Нова книга. – 2004.
10. Brandes M. Stilistik der deutschen Sprache /Маргарита Петровна Брандес. -Москва: Высшая школа, 1990.-320 S.
11. Duden. Die Grammatik / Dudenredaktion. – Mannheim-Leipzig-Wien-Zürich : Dudenverlag, 2006.
12. Metzler Lexikon Sprache / Hrsg. H. Glück, 4, aktualisierte und überarbeitete Auflage. – Stuttgart Weimar : Verlag J.B. Metzler, 2010. – 814 S.

Інформаційні ресурси:

1. Мюллер В. Великий німецько-український словник : близько 170 000 слів та словосполучень / В. Мюллер. – К. : Чумацький шлях, 2005. – 792 с.
2. Рахманов И.В. Немецко-русский синонимический словарь: Ок. 2 680 рядов / И.В. Рахманов, Н.М. Минина, Д.Г. Мальцева, Л.И. Рахманова. – М. : Рус. яз., 1983. – 704 с.
3. Deutsche Grammatik. <https://deutschegrammatik20.de/deutsche-grammatik-inhaltsverzeichnis/>

Схвалено на засіданні кафедри німецької мови (протокол №10 від 12 лютого 2020 р.)

Голова екзаменаційної комісії:

Блажко М.І. – завідувач кафедри
німецької мови, доцент,
кандидат філологічних наук